הלכה מפי גמרא (ט י) הכא הלכתא כוותיה דסתמא דפרק

המשנה ידו על התחתונה ולעיל בפ׳

קמא (דף יד. ושם) אמר פשיטא בני

חייבי לאוין כשרים נינהו ובפרק שני

(לעיל כג.) קאמר רב פפא מסתברא

חייבי לאוין תפסי בהו קידושין ולעיל

(דף מה.) פסקינן דעובד כוכבים

ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר

וכמה אמוראי דאיירי בלרת מחזיר

גרושתו ולר"ע לא משכחת לה לרה

דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין

וכרבי יהושע נמי יש להוכיח דלא קי"ל

כוותיה דאמר לעיל (שם:) ושניהם

לא למדוה אלא מאשת אב וחייבי

כריתות דמו לאשת אב לכולי עלמא

ולעיל בריש פירקין (דף ה.) קאמר

ראב"י דהלכתא כוותיה דאין ממזר

מספק משמע דהויא ממזר מאשת

האומר (קדושין דף סו: ושם) נראה עיקר דכהאי גוונא קרי הלכתא

פסיקתא בבבא קמא (ד' קב.) ובמסכת ע"ז (דף ז: ושם) בההיא דכל

עין משפם

גר מצוה

קמש א מיי׳ פט״ו מהל׳ איסורי ביאה הל׳ א

סמג לאוין קיז טוש"ע

אה"ע סימן ד סעיף יג: קב ב מיי שם פ"ב הלי ט

שם סי טו סעיף כו:

תוספות ישנים

א) ועוד ראיה דאמר רב

נחמן (בקדושין ע"ו) גבי כותי ממזר מאחותו וממזר

משמע שיש ממזר מאחותו

להוי חייבי כריתות ויש

לדחות דהתם קאי אליבא דר׳ אלעזר ולר׳ אלעזר אין

. ראיה דהא ודאי איהו סבר

ליש ממזר מחייבי כריתות כדאמרי לעיל (יד.) א"ר

אלעור אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה בלרות מודים שאין ממור אלא ממי שאיסורו

:מיסור ערוה וענוש כרת

ה מדושיו עד: לעיל מד. [לקמן פה:], ב) [לעיל מד.], ג) [ע' בפי מד.], ג) [ע' בפי' מר.] גו (ע' בפי' הרב מברטנורה ריש פ"ד דאבותו, ד) ולעיל יו: ית.ו, ה) לעיל יו:, ו) לעיל ד. (לקמן לו.], ז) [כתובות וכיקבן כוון, שי [כנוכונ: כט: קידושין סד. סח.], ה) רש"ל מ"ו, ש) [קדושין סח. ע"ש], י) [דברים כג], כ) [דברים כה], כג], ל) [דברים כה], () [ל"ל אחר ד"ה מאשת], מ) וויקרא יחן, נ) וכדאיתא ב"ב קל: נדה ו:],

תורה אור השלם ו. לא יַקַח אִישׁ אַת אַשֶּׁת אָבִיוֹ וְלֹא יְגַלֶּה בְּנַף אָבִיוּ: דברים כג א 2. לא יָבֹא מִמְזֵר בִּקְהַל יִיְנָ גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְיָ: דברים כג ג

גליון הש"ם תום' ד"ה לכתוב רחמנא וכו' ולפיר"י צ"ל וכו'. וכפיר"י ל"ל כל"ל:

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה כל שאר וכו׳ ומחמת קורנה דאביו וכגון נושה: (כ) ד"ה לה יקח וכו׳ דמחייבי מיתות הוא אבל אלא יגלה: (ג) תום' ד"ה שמעון וכו' מפי גמרא. נ"ב בפרק יש נוחלין דף קל ע"ב: (ד) ד"ה לכתוב וכו" דפרקין קמא דסבר כרבי הודה. נ"ב ע"ל דף בתוספות ד"ה לרבי יהודה:

מוסף רש"י

כל שאר בשר שהוא בלא יבא. אע"פ שאינו אלא בלאו הולד ממור (קדושין עד:)**. כל** שחייבין עליו כרת. ן על אותה ביאה נידי שמים (שם). הכל מודים. שמעון התימני דאמר יש ממזר מחייבי כריתות מודה בכא על הנדה, ור' עקיבא דאמר יש ממזר מחייבי לאוין מודה בבא על

תום' חד מקמאי הבל מודים בבא על הנדה ועל הסוטה ועל שומרת ועל הסוטה ועל שומרת
יבם שאין הולד ממזר הא
דאמר הבא על הסוטה
דאין הולד ממזר ה״מ
דרך זנות א״נ מדאורייתא אבל דרך נישואין הולד ממזר מדרבנן. וזו היא ששנינו האשה שהלך בעלה למד"ה וא"ל מת בעלך ואח״כ בא בעלה תצא מזה ומזה והולד ממזר מזה [ומזה]. פירוש משני דאוריית׳ ומראשוז משני זאוריתי ומואשון דרבנן משום קנסא שמא יאמרו גרש זה ונשא זה ומ"מ אסור בממזרת שאין ב״ד מתנין לעקור דבר מן התורה. ומאי ממזר דקאמר שאסור בבת ישראל והכי איתא בפרק האשה רבה שאסור בממזרת. אלמא אינו ממזר אלא מדרבנן אלא לאו ל) ש"מ דברי הכל הוי ממזר ואפי׳ לר״ש התימני בונות האלב לו סיוול מניל 5) הא דאתמר לעיל לענין טבילה איתמר כתב הראב״ד פי׳ לענין טבילה שהוא צריך טבילה אעפ״י שטבל כבר לשם עבדות

בותני' כל שאר כשר שהוא כלא יכא. כל קורכה שהיא בלאן ואפי׳ שבוערן התימני אומר בו' והדבה בדבריו. אע"ג דאין למדין אין בה כרת כגון אנוסת אביו וכרבי יהודה דהויא בלאו דלא יגלה כנף אביוי ומחמת קורבה (מ) כגון נושא חלולתו דהוי בלא יבנהי)

והוי לאו דקורבה בלא כרת: כל שחייבין עליו כרת. אבל נושא חלולתו

לא הוי ממזר: 0 לקיים דברי רבי יהושע. לא היה כתוב במגלה אלא ארישא קאי אמר ר"ש בן עואי לקיים דברי ר' יהושע כו': מאשת איש. חייבי מיתות כו': גבו' וכחיב לא יבא ממור. וסמיך ליה לא יגלה: דר׳ יהודה ורבנן בפרק נושחין על האנוסה (לקמן דף זו.): ולרבי סימאי. בכתובות (דף כט:) וקידושין (דף סח.) מן הכל היה עושה ר"ע ממזרים חוץ מאלמנה לכ"ג שעושה חללין ולא ממזרי׳. מדקאמר חוץ מאלמנה אלמא אפי׳ חייבי לאוין שלא מחמת קורבה מרבה כגון מחזיר גרושתו משנישחת וכגון נתינה לישראל דקיימא בלא תתחתן בס (דברים ז) ומשבעה אומות הוא וכגון עמוני שנשא בת ישראל בניו ממזרים: חייבי עשה. מלרי או אדומי קודם ג' דורות דכתיב (דברים כג) דור שלישי יבא להם ולא שני ולאו הבא מכלל עשה עשה. והא דר' ישבב נמי בכתובות (שם) בואו ונצוח על עקיבא בן יוסף שהיה אומר כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר: סבר לה כרבנן. דפליגי אדרבי יהודה בנושחין על החנוסה (לקמן דף נז.) ואמרי האי לא יגלה כנף אביו בשומרת יבם של אביו הכתוב מדבר דהויא ליה אשת אחי אביו ובכרת והאי דהדר כתבה במשנה תורה משום למסמך ליה לא יבא ממזר ולאשמעינן דיש ממזר מחייבי כריתות: ה"ג ורכי יהושע לכתוב רחמנה לה יגלה. כלומר אי בשומרת יבס של אביו משתעי או באנוסת אביו משתעי לכתוב לא

יגלה כנף אביו לחודיה ולאשמעינן דיש ממזר מחייבי כריחות לרבנן או מחייבי לאוין לרבי יהודה וכל שכן מאשת אב דהויא בכרת ומיתה: לא יקה. איש את אשת אביו למה לי למכתב אלא ש"מ מדכתביה הא קמ"ל דלא יבא ממזר עלה קאי דמינה הוא דהוי ממזר משום דחייבי מיתות הוא (כ) ואלא יגלה כנף אביו לא קאי. ואי קשיא כנף אביו למאי כתביה אי בשומרת יבם לעבור עליו בשני לאוין ערות אחי אביך לא תגלה ש ולאו דלא יגלה כנף אביו ואי באנוסת אביו אשמעינן דאסורה: מלא יקח עד לא יגלה. דהיינו אשת אב הכתובה בין לא יקח ללא יגלה: הכל מודים. ואפילו שמעון התימני: בבא על הנדה. אע"ג דקאי בכרת אין הולד ממזר: והבא

מתני' איזהו שממור כל שאר בשר שהוא בלא יבא דברי ר"ע ישמעון התימני אומר "כל שחייבים עליו כרת בידי שמים והלכה כדבריו ורבי יהושע אומר כל שחייבין עליו מיתת בית דין אמר ירבי שמעון בן עזאי מצאתי מגלת יוחסין בירושלים וכתוב בה איש פלוני ממזר מאשת איש לקיים דברי רבי יהושע ייאשתו שמתה מותר באחותה גרשה ומתה מותר באחותה נשאת לאחר ומתה מותר באחותה סיבמתו שמתה מותר באחותה חלץ לה ומתה מותר באחותה נשאת לאחר ומתה מותר באחותה: גבו' מ"ם דרבי עקיבא דכתיב ילא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו ייכנף שראה אביו לא יגלה וסבר לה כר' יהודה דאמר באנוסת אביו הכתוב מדבר דהויא לה חייבי לאוין וסמיך ליה 2לא יבא ממזר בקהל ה' אלמא מהני הוי ממזר "ולרבי סימאי דמרבה שאר חייבי לאוין דלאו דשאר ולרבי ישבב דמרבה אפילו חייבי עשה נפקא להו מולא ושמעון התימני סבר לה כרבגן דאמרי בשומרת יבם של אביו הכתוב מדבר דהויא לה חייבי כריתות וסמיך ליה לא יבא ממזר אלמא מחייבי כריתות הוי ממזר ורבי יהושע לכתוב רחמנא לא יגלה לא יקח ∞(ולא יגלה) למה לי אלא לאו הכי קאמר מלא יקח עד לא יגלה הוי ממזר מפי לא הוי ממזר שאמר אביי הכל מודים בבא על הנדה

יהושע שאר חייבי כריתות מהיקישא דר' יונה ונראה לר"י כגירסת הספרים דגרסי לכתוב רחמנא או לא יקח או לא יגלה דמלא יקח

נמי שמעינן כריתות דהא דומיא דאשת אב דלא תפסי בה קידושין דהא בהא חליא כדפיר' לעיל (ד' מד: ד"ה עשאה) או מהיקישא

דרבי יונה אתו דאיתקיש כל העריות כדאמרי׳ בריש הבא על יבמחו (לקמן ד׳ נד:) ומדכתב תרוייהו ש״מ דמלא יקח היינו חייבי סקילה

עד לא יגלה דהיינו חייבי כריתות הוי ממזר ואתא לרבויי כל חייבי כריתות ומיתות קלות וסבר כרבנן דבשומרת יבם הכתוב מדבר ולא הוי לא יגלה בכלל דאי הוי בכלל לא לכסוב אלא לא יגלה ושמעון החימני נמי ה״מ למימר דסבר כר׳ יהודה דאמר באנוסם אביו הכחוב מדבר

ומלא יקח עד לא יגלה הוי הולד ממזר ואין לא יגלה בכלל אלא דניחא ליה למימר דסבר כרבנן ° ולפירוש ר"י ל"ל לחנא דפירקין

קמא דסבר כרבי יהודה (ד) דאמר באנוסת אביו הכתוב מדבר וסבר נמי דאין ממזר מחייבי לאוין דמלא יקח עד לא יגלה הוי

ממזר ואין לא יגלה בכלל: הכל מודים בבא על הגדה ועל הסומה. פירש בקונטרס אפי׳ לר׳ עקיבא דפליג ארבנן דמתניתין במחזיר גרושתו וקאמר דהולד ממזר אע"ג דלאו חייבי לאוין דשאר הוא הכא בסוטה מודה וקשה לר״ת דא״כ ה״ל לאחויי לעיל (ד׳

מד.) גבי משנה דמחזיר גרושחו ועוד אי קאי הכל מודים למ"ד אליבא דר" עקיבא דהוי ממור אפילו מחייבי לאוין שאין דשאר הא

ע"כ הוי ממזר לרבי עקיבא מיבמה לשוק לשום תנא כדאמר בפ"ק (נעיל ד' יד.) דאמר ר' אלעזר אע"פ שנחלקו ב"ש וב"ה בצרות מודים

שאין ממזר כו' וקאמר לאפוקי מדרבי עקיבא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין משמע בהדיא דלר' עקיבא הוי ממזר משומרת יבם ועוד אמר בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עה:) גבי כותים שהיו מייבמים את הארוסות ופוטרים הנשואות ורבי עקיבא לטעמיה דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין ובפרק האשה רבה (לקמן ד' 12. ושם) גבי אשה שהלך בעלה ובנה למדינת הים קאמר זו דברי

רבי עקיבא דאמר אין קידושין חופסין בחייבי לאוין אבל חכמים אומרים דאין ממזר מיבמה ולימא אין ממזר מחייבי לאוין האי חנא הך מנא דר"ע הוא דמחייבי לאוין דשאר הוא דהוי ממור מחייבי לאין גרידא לא הוי ממור משמע בהדיא דלמאן דלא בעי אליבא

דרבי עקיבה שיהה לאו דשאר הוי ממזר מיבמה לשוק ושם נפרש בעזרת השם מנא ליה דאתיא כרבי עקיבא דלמא אחיא אפילו כרבנן והוי מנמור מדרבנן ונראה לר"ת דמחזיר גרושתו וסוטה הוו חייבי לאוין דשאר שאינם אסורים אלא משום אישות ואליבא דמנא

דר' עקיבא הוה ועוד דר' יהודה סבר כרבי עקיבא דיש ממזר מחייבי לאוין כדפרישית לעיל (ד' מז.) גבי ההוא דאתא לקמיה דרבי יהודה וכדאמר בפ' ארבע מיתות (סנהדרין ד׳ נג: ושם) אלא ודאי ר׳ יהושע גרסינן והתם פריך תנינא משום דהוה ליה למיתני וכן היה רבי יהודה אומר כדבריו אי הוה סבר כר׳ יהושע ומיהו התם דפריך תנינא הוה מלי למיפרך טפי שפיר דלא אפשר לומר דלר׳ יהודה ממזר מאחותו לא הוי ממזר כיון דמוקי קרא באנוסת אביו וסבר כר"ע דיש ממזר מחייבי לאוין: איש פלוני ממור מאשת איש כו'. תימה דלה נקט חייבי מיתות ב"ד סתם ואי משום דמעשה שהיה כך היה איכ מנ"ל דהוי כר׳ יהושע וי"ל דנהט אשת איש לרבותא דאע"פ שהוא הל משאר

חייבי מיתות דהוי בחנק ויש לה היתר בחיי אוסרה: ובתיב לא יבא ממור. וא"ת והא מפסיק קרא דלא יבא פלוע דכא בינתים וי"ל דכיון דלאו בני בנים נינהו ולא שייך מינייהו ממור לא חשיב הפסק: לבתוב רחמנא או לא יקח או לא יגלה. בקונטרס גרס לכתוב רחמנא לא יגלה ופי׳ דמלא יגלה לחודיה שמעינן דיש ממזר מחייבי כריתות לרבנן או מחייבי לאוין לר' יהודה לא יקח איש את אשת אביו למה לי למכתב אלא ש"מ מדכתביה דלא יבא ממזר עליה קאי דמיניה הוא דהוי ממזר משום דחייבי מיתות ב"ד הוא אבל אלא יגלה לא קאי ובין לא יקח עד לא יגלה היינו אשת אב הכתובה בין לא יקח ללא יגלה וקשה חדא שמוחק הספרים ועוד דבין לא יקח עד לא יגלה לא משמע כפירושו דקאי על אשת

אח ולעיל (ד' מ:) אמר רב טובי בר תום' חד מהמאי (המשר) אבל לקבל עליו עול מצות א"צ שכבר קבל קיסנא הבא על לרת חלולתו הולד ממזר ואפילו רבי יוחנן לא פליג אלא משום דנרה כחלונה בלחו א): רבי יהושע אומר כל שחייבין עליו כו'. יש משחררין אותו בע״כ אבל מתחלה אין מטבילין אותו לשם עבדות אא״כ קבל מגיהים ר' יהודה במקום רבי יהושע מדעתו לשום עבדות חוזר לבפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עד:) ומשחררו אח״כ בע״כ ומשחררו אח״כ בע״כ ומ״מ אין צריך ג׳ לטבילת גבי כל האסורין לבא בקהל מותרים שחרור מדאמרי׳ בקדושין לבא זה בזה ור' יהודה אוסר ומפרש . . פ׳ האומר כל שבידו עלה דר' יהודה סבר דממזר מאחותו לא הוי ממזר אלא מאשת איש ופריך ואמר׳ התם גר נמי לאו יאנו (לבינו) הוא דאמרי׳ א״ר יוחנן גר צריך ג׳ ואקשי׳ אלא מעתה הנותן עלה תנינא מהך דהכא ואין נראה דהיאך היה בן עואי אומר לקיים . פרוטה לשפחתו וא״ל מילתיה דר׳ יהודה והא קשיש מיניה הרי את מקודשת לאחר טובא דהא בן עואי תלמיד חבר הוה שאשחרריך שבידו הוא ה"נ דהוו קדושין ש"מ דגבי משוחררת לא בעינא ג' ע"ג ג' וו"ל דהיינו לרבי עקיבא כדאמר במי שמת (כ"ב ד׳ קנח:) ור׳ יהודה מתלמידי בתרחי טעמא (דאין) [דהוי] ממזר מראשון (אלא) מדרבנן שנשאה ע"פ ב"ד וכיון . דאם זינתה ברצון הוי יאם וינווה בוצון הוי ממזר מדאורייתא לכ״ע אם בא עליה בעל השתא שנשאת ע"פ ב"ד בעד א' שנשאת ע"פ ב"ו בעו א" הוי ממזר מדרבנן אבל לרבנן אפילו זינתה ברצון אינו ממזר דחייבי לאוין הן עכשיו שנשאה ע״פ ב״ד אינו ממזר אפילו מדרבנן שאין בו איסור כלל. אלא משמע דבין . לרבנן בין לר״ע הוי ממזר מדרבנן ע"י נשואין שמא אבל ע"י זנות אינו ממזר אפי׳ מדרבנן והא דאמרי׳ בשומרת יבם שאין הולד ממזר פרש"י משום דכתיב לא תהיה אלמא יש בה הויה ואע"ג דכתיב נמי ואשה אל אחותה לא אב הכתובה בינתים ועוד אמאי כתב לא יגלה גבי ממזרות ועוד בחייבי מיתות דקילי כמו אשת איש מנ"ל דהוי ממזר ועוד דליליף ר'

ל) נראה דל"ל ומשמע דמןהנשואין הוי ממזר מדרבנן . לד"ה ואפי' לשמעוו החימני. בעינא ג' שייך לעיל מ"ז ע"ב. ג) אולי צ"ל ויש מפרשים דהיינו טעמא וכו׳ שאין בו איסור כלל ולא נהירא אלא משמע דבין לרבנן וכו׳.

תקח ולא יקח איש את אשת אביו דמשמע דאית

ביה קיחה ובמסכת קדושין

−..., פ׳ האומר ילפינן מהני

פי האומר ידפינן מהני תרי קראי דלא תפסי בה קדושין לא דמי לא יקח

ללא תהיה. ומיהו קשיא

הזורק תנן בתרתי בבי דיש . ממזר מיבמה דתנן התם

ל ערוה שאמרו צרותיהן מותרות וכו׳